

MENTE ET MALLEO GŁÓWNEGO GEOLOGA KRAJU

O planowanych zmianach Polityki Surowcowej Państwa słów kilka

Krzysztof Galos¹

W dniu 1 marca 2022 r. Rada Ministrów uchwaliła Politykę Surowcową Państwa do 2050 roku (PSP) przygotowaną przez ówczesnego Głównego Geologa Kraju. Szybko zmieniające się uwarunkowania formalne i gospodarcze, w tym m.in. wejście w życie i potrzeba implementacji rozporządzenia UE dotyczącego surowców krytycznych (CRMA)², nowelizacja *Prawa geologicznego i górniczego* z 2023 r. oraz planowana kolejna nowelizacja tej ustawy, jak też przygotowywana nowa polityka energetyczna państwa, są istotnymi czynnikami przemawiającymi za potrzebą istotnej korekty tego dokumentu.

Głównym celem PSP jest zapewnienie bezpieczeństwa surowcowego kraju poprzez zagwarantowanie dostępu do niezbędnych surowców (krajowych i importowanych) zarówno obecnie, jak i w perspektywie wieloletniej – i cel ten zapewne się nie zmieni. Dokument będzie bazować na zaktualizowanych i doprecyzowanych prognozach rozwoju i zapotrzebowania krajowego na poszczególne surowce mineralne, przy określeniu możliwych źródeł jego pokrycia z trzech podstawowych źródeł: krajowych złóż kopalin, krajowych źródeł wtórnych i odpadowych oraz bezpiecznego importu. Pierwszeństwo przy tym przyznane zostanie działaniom na rzecz rozwoju podaży tych surowców ze źródeł wtórnych i odpadowych, bowiem założenia gospodarki o obiegu zamkniętym oraz zrównoważonego gospodarowania zasobami Ziemi będą jednym z kluczowych fundamentów skorygowanej PSP.

Szczegółowe rozwiązania zapisane w korygowanym dokumencie będą miały ścisły związek z:

- planowanymi zmianami legislacyjnymi, w szczególności w zakresie *Prawa geologicznego i górniczego* oraz niektórych rozporządzeń wykonawczych do tej ustawy,
- przygotowywanymi wieloletnimi planami działania Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB) jako państwowej służby geologicznej,

- zweryfikowanymi kierunkami rozwoju współpracy międzynarodowej w obszarze geologicznym i surowcowym,

- propozycjami działań na rzecz rozwoju edukacji geologiczno-surowcowej.

Ważnym elementem całości będzie lista złóż strategicznych (co jest jedną z konsekwencji nowelizacji *Prawa geologicznego i górniczego* z 2023 r.). W PSP niezbędne będzie także uwzględnienie wszystkich działań związanych z implementacją Rozporządzenia CRMA. Dotyczyć one mają m.in. tak istotnych kwestii jak przygotowanie i implementacja krajowego programu poszukiwań złóż kopalin do produkcji surowców krytycznych, implementacja instrumentu projektów strategicznych ukierunkowanych na realny wzrost produkcji surowców strategicznych w UE, monitorowanie ryzyk związanych z dostawami surowców krytycznych do Polski, ich gospodarowaniem i gromadzeniem zapasów, rozwój odzysku surowców krytycznych z odpadów itp. Sprawą podstawowej wagi jest przyjęcie nowych list surowców mających znaczenie dla polskiej gospodarki. Będą to z jednej strony surowce krytyczne i strategiczne uznane za takie przez Unię Europejską, ale z drugiej strony – surowce kluczowe dla polskiej gospodarki, bez których trudno wyobrazić sobie właściwe funkcjonowanie głównych jej obszarów. Elementem w pewien sposób dopinającym ten zestaw planowanych działań ma być zaproponowanie odpowiednich, potencjalnych instrumentów wsparcia (finansowego, instytucjonalnego itp.) planowanych działań, z jednej strony tych mających na celu właściwą realizację zadań przez państwową służbę geologiczną, a z drugiej – zabezpieczenie czy rozwój podaży surowców mineralnych z wszystkich możliwych źródeł: pierwotnych, wtórnych i odpadowych.

Wiele spośród wymienionych obszarów działania musi zostać wykonane w pierwszej kolejności, znaczna część z nich już obecnie jest w trakcie realizacji. To sprawia, iż projektu skorygowanego dokumentu Polityka Surowcowa Państwa skierowanego do konsultacji międzyresortowych należy spodziewać się w IV kwartale przyszłego roku.

¹ Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa.

² Patrz felietony w numerze 5/2024 i 10/2024 *Przeglądu Geologicznego*.